

nerans tunicā, & ramulum exporrigens¹ tenui & membraneo musculo introrsum nasi alam contrahenti.² Quarta propago iam dictis crassitie non inferior, per³ foramen seu scissuram potius, quæ inter primum maxillæ superioris os, & cuneum imitans in extremo latere sedis oculi conspicitur, ad internam sedem⁴ temporalis musculi contendit, tota in eum musculum absumenda.⁵ Crassior tertij paris radix à latere basis cerebri, antèrius tamen, et penitiùs seu iuxta dextri & sinistri medium magis quàm enarrata modò radix, principiū sumens, rectà deorsum tendit,⁶ foramen, quod ipsi &⁷ quarto neruorum pari huic radici proximo cælatur, perlābens. Hæc statim ab egressu⁸ propaginem diffundit, quæ uitis, aut cucurbitæ capreoli instar inuoluitur, duriorq; paulatim efficitur, ac⁹ binos tandem quinti paris neruorum cerebri ramulos (quorum seriem postea recensabo) in consortium admittēs, ipsiq; unitus in temporalem musculum inseritur, ac in¹⁰ illum quoq; qui à iugali ossenatus priuatim¹¹ seu mansorius nobis dicitur, ramulos porrigit, deinde et¹² mulculis buccas mouentibus, ipsiq; demum faciei cuti in buccis etiam furculos offert. Postquam uerò crassior tertij paris radix propaginem hanc capreoli modò intortam exprompsit, nonnihil deorsum magis descendens, furculum deriuat, qui antorsum ductus gingiuarum molarium dentium, ipsiq; adeo dentibus seriatim soboles distribuit. Dein priusquam maior hæc tertij paris radix decliuis ducta linguam contingat,¹³ ramum posteriori ex parte germinat ut cunq; insignem, qui¹⁴ musculo in ore delitescenti & maxillam inferiorem attollenti insertus, inferioris maxillæ¹⁵ foramen adit, hinc ubi is musculus ipsi inseritur conspicuum. Ramus ille in foramen delapsus tantisper antorsum fertur, quousque sui lateris dentium inferioris maxillæ radicibus¹⁶ singulas soboles offerat, quorum beneficio dentes inter cætera hominis ossa, euidentius tristantium occursum sentire credimus. Neque uerò ramus hic uniuersus in dentes absumitur, imò non minima ipsius¹⁷ portio per¹⁸ foramen in anteriori maxillæ sede insculptum excidit, dextræ sedi inferioris labri cōpures furculos deriuat. At¹⁹ maior portio crassioris tertij paris neruorum radicis, quando lingue basi committitur, cū alterius lateris neruo lingue tunicam efformat, aptum saporibus dignoscēdis instrumentum. Deinde & exiguos quoq; furculos penitiùs in linguæ substantiam dispensat. Horum enim & tunicæ lingue producendorum gratia, tertium par potissimum à rerum Opifice creatum arbitramur, atq; ut²⁰ primum par uisus, quintum uerò auditus, sic hoc tertium gustus censetur instrumentum, gustatoriusq; neruus merito nuncupatur.

DE QUARTO PARI NERVORVM cerebri. Caput VII.

HOC¹ par tertio pari nonnihil gracilius duriusq; est. exoritur enim à dorsali medullæ² principio posterius paulò quàm tertium par, sed antorsum modicè tensum posteriori tertij paris sedi committitur, atq; unà cum illo per³ commune ipsis foramen ex capitis amplitudine, seu cerebri sede, ad palatum elabitur: quò simul atq; peruenit, in furculos quosdam partiū, in palati⁴ tunicam degenerat: quæ quum lingue tunica aliquantulo sit durior, iure etiam quartum par posterius tertio pari originem ducit, ac proinde etiam palati sensu hebetiori quàm lingue⁵ tunica donatur.

QUINTI NERVORVM CEREBRI PAR ris series. Caput VIII.

QUINTVM¹ par nonnihil quarto crassius, ac uelut pluribus enatū furculis inuicem mox ab ortu connexis principiū ducit, ex media propemodū dorsalis medullæ sede,² eius partis quæ à medullæ exortu usq; ad eam regionē pertinet, quā hæc³ è caluaria in uerthebras labitur. Hoc quintum par uniuersum per⁴ foramen fertur impenfè tortuosum, & priuatim ipsi incisum, quo usq; in cavitatem pertingat, auditus organo præparatam: ubi quintum par uariè discinditur, & propagines quasdam membranæ modo⁵ dilatatas huius cavitatis sedibus offert, auditus organi non infimam partem constituens. Præter has uerò propagines duos educit neruulos, qui seorsum per proprium foramen elabuntur. unus quidem per⁶ transuersum ducitur foramen, quod etiam admittit⁷ uenulam in auditus organum excurrentem. Hic neruulus non procul ab egressu tertij paris⁸ ramo commiscetur, instar uitis capreoli inuoluto.⁹ Alter uerò neruulus per¹⁰ foramen repit impenfè arctum, & insigniter quoque tortuosum, & immiffam ipsi setam aut plumbeum filum non admittens, ob idq; etiam

Anato.

Anatomicis cæcum appellatum. Neruulus iste trans iugali osse pronatus, inferiorē maxillā mouet: ubi uerò introrsum prorepfit,¹ dicto tertij paris ramo commiscetur: ce motuum autores digerendus. Atque illi demum du capreoli ritu inflexo commisceri superius dicebam. Per ris præcipuam radicem, alia quædam radix enascitur ter xta quintum neruorum par interius paululum² alia exto gracilior, sed quodammodo durior. Hæc fursum uer protensa, duram cerebri membranam perforat, ac per³ foramine exculprum, è caluaria procidens in⁴ temporale ore delitescens, inferioris maxillæ ad superiora motus a coniuge liceret peculiaris coniugij loco censere. Quo n (qui has radices prorsus ignorarunt) numerum pertur bam, ad eum uidelicet modum, quo minorem tenuiore perius adnumeratam reliqui. In temporalem itaq; ner gunt propagines, prima quidem à graciliori tertij paris autem & quarta à quinti paris primario educitur neru quem iam quinto pari connumerabam. Neque sanè fr soboles temporali musculo Natura exporrexerit. Scieba omnium corporis musculorum ualidissimam functione raret, quam molles illi essent nerui quos à cerebro eduxi quantum licuit ex ossium contactu, itinerisq; longitudin obuium est, quàm callidè furculum instar capreoli inuo ossi minimo spacio contiguus sit: alios autem non inuol tendantur, ipsorumq; nonnulli per tortuosos & inuolu

DE SEXTO PARI NERVORVM cerebri. Caput IX.

RELIQUORVM¹ parium, quæ in cunctis, nullum æquè sparsam ramor tas easdemq; uarias inferiunt part cōiugium, quod paulò inferius qu cē diremptis furculis initium sum unum efformant neruum, qui per arteriæ soporalis² minorem ramu uenæ ramum, simul admittit. Neruus hic non procul ab uicis sedem occupantes³ ramum diffundit, numeri ora rum præcipuæ⁴ musculo exporriguntur, scapulam m xti paris truncus, soporariæ arteriæ ac⁵ septimo pari c næ interuentu connexus, ad laryngis usque latera protege ti⁶ assumens, illaq; se augens. Deinde sextum par quum h sculis⁷ ramulos transuersim exhibet. Sunt autem illi m cartilagini duntaxat proprii, qui ex stomacho gulæ uē pe lateribus inseruntur. deinde⁸ duo tertiæ cartilaginis ba primam cartilaginem secundæ committunt. Hinc uerò iugulari⁹ cōcomitatum, ad thoracis usque elatiorem de cunque propaginem ad primæ thoracis uerthebræ latus, racis costæ radicis sedē deriuat, quæ sub membrana costæ dices prorepens, à¹⁰ neruis in costarum interualla à dorsa dam assumit. Quum uerò hæc propago eiusmodi ad prætergressa¹¹ est, in cibi potusq; organa, uti postea dicen ginem sexti paris neruus iuxta superiorem thoracis feden ris osse & clauicula ad mamillarem capitis processum deo ti. Deinde &¹² musculo qui os¹³ referens hinc à pectore: infimam primæ cartilaginis laryngis sedem perfertur. Neruorum priusquam thoracis cavitatem subeant, series lupereff, mox atq; hinc figuram contextui interiecero, dese